

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw drs. T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/MK/bs/ATR760/2019-U136

Uw referentie

Datum 25 oktober 2019
Betreft Regeling Wet Kinderopvang

Geachte mevrouw Van Ark,

Op 11 oktober 2019 is aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies aangeboden de wijziging van de Regeling Wet kinderopvang. De reactietermijn verstrijkt op 8 november 2019.

Context en aanleiding

Een aanzienlijk deel van de ouders met een kinderopvangtoeslag krijgt te maken met terugvorderingen en nabetalingen. Soms lopen de terugvorderingen op tot duizenden euro's. Voor een deel van de ouders leidt dit tot betalingsproblemen die uitmonden in een problematische (toeslag)schuld. Het kabinet komt met maatregelen gericht op het terugdringen van hoge terugvorderingen van kinderopvangtoeslag.

Door al gebruik te maken van gegevens van kinderopvangorganisaties over het lopende jaar kan de Belastingdienst/Toeslagen vaker en eerder signaleren of het werkelijke gebruik afwijkt van de door ouders opgegeven gegevens. Bij afwijkingen kan de dienst gericht actie ondernemen, bijvoorbeeld door de ouder op deze afwijking te attenderen en te adviseren een wijziging in te dienen. De ouder kan vervolgens de aanvraag aanpassen om een (hoge) terugvordering te voorkomen of beperken.

Om het gebruik van gegevens van de kinderopvangorganisaties mogelijk te maken is een wijziging in de eisen aan de administratie van kinderopvangorganisaties noodzakelijk. Ook is een wijziging in de bepalingen over het verstrekken van de gegevens aan de Belastingdienst/Toeslagen noodzakelijk. Met de voorgestane wijziging van artikel 11 van de Regeling Wko wordt dit bewerkstelligd. Tevens wordt vastgelegd dat de Belastingdienst/Toeslagen de gegevens ten behoeve van het bepalen van de hoogte van het voorschot kan gebruiken (dus niet alleen ter bepaling van recht en hoogte van de kinderopvangtoeslag). Van de gegevens die in het vervolg moeten worden vastgelegd, is materieel voor de kinderopvangorganisaties alleen de geboortedatum van (één van) de ouders een nieuw gegeven. Omdat de gegevens in het vervolg niet alleen jaarlijks maar ook periodiek (maandoverzicht) aan de ouders en Belastingdienst/Toeslagen moeten worden verstrekt, is niet alleen een aanpassing van de regelgeving maar ook die van de softwarepakketten van de kinderopvangorganisaties vereist. De wijziging van de regeling treedt op 1 januari 2020 in werking. De kinderopvangorganisaties hebben echter tijd

nodig om de administratie aan te passen. Daarom is er een aanlooperperiode tot 1 april 2020. Voor de verplichte maandelijkse verstrekking aan de Belastingdienst/Toeslagen is een aanpassing van het Uitvoeringsbesluit Awir nodig. Die is voorzien per 1 januari 2021; in 2020 kunnen de organisaties wennen aan de maandelijkse verstrekking. Vanaf 2021 is verstrekking aan de Belastingdienst/Toeslagen verplicht.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1 Onderbouwing nut en noodzaak

Nut en noodzaak van de regeling zijn in de toelichting beschreven. Te vaak krijgen ouders met een kinderopvangtoeslag te maken met terugvorderingen en nabetalingen. Deze leiden tot betalingsproblemen en oplopende (problematische) schulden. Het kabinet wil deze schuldenproblematiek terugdringen. Daartoe krijgt de Belastingdienst/Toeslagen maandelijks de beschikking over gegevens over het aantal uren kinderopvang, de uurprijs en de betaalbewijzen. De Regeling Wet kinderopvang wordt zo aangepast, dat de kinderopvangorganisaties in het vervolg verplicht zijn om deze gegevens in de administratie op te nemen en periodiek (maandelijks) aan de Belastingdienst/Toeslagen te verstrekken. Het maakt het mogelijk om tijdig de voorschotten aan te passen en terugvorderingen en nabetalingen te voorkomen. De onderbouwing van nut en noodzaak is toereikend en geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

2 Minder belastende alternatieven

Om binnen de huidige systematiek van de kinderopvangtoeslag tot minder terugvorderingen en minder regeldruk voor burgers te komen moeten de administratie-eisen voor de kinderopvangorganisaties worden aangepast. Ook moeten de gegevens frequenter aan de Belastingdienst/Toeslagen worden verstrekt. Nadeel hiervan is dat hierdoor de regeldruk voor de organisaties toeneemt.

Binnen de context van de huidige toeslagensystematiek zijn er geen alternatieven, die de toename van de regeldruk voor de kinderopvangorganisaties kunnen voorkomen. Wel is mogelijk om de toename van de regeldruk voor de organisaties te beperken door de voorgenomen frequentie van aanlevering van gegevens te beperken. Dat zou kunnen door de gegevens niet maandelijks, zoals in de regeling voorgesteld, maar eens per kwartaal aan de ouders en Belastingdienst/Toeslagen te leveren. Op zich is een lagere frequentie als een reële optie te beschouwen, omdat de (schulden)problematiek met name door schommelingen in het aantal uren wordt veroorzaakt. Bij aanlevering per kwartaal is de kans groter dat toenames en afnames in uren tegen elkaar wegvallen, dan bij een aanlevering per maand. Een wijziging van de toeslag is dan niet nodig. De toelichting geeft niet aan of dit alternatief is overwogen.

2.1 Het college adviseert om een aanleverfrequentie van de gegevens per kwartaal als minder belastend alternatief te overwegen en te motiveren als daar niet voor wordt gekozen.

Het voorkomen van extra regeldruk, of beter gezegd minder regeldruk, voor zowel burger als organisaties is uitsluitend mogelijk wanneer naar het toeslagenstelsel als geheel wordt gekeken. In een advies van de rechtsvoorganger van ATR (Actal)¹ is al opgemerkt dat de huidige toeslagensystematiek te complex is. Recht en hoogte van de toeslag zijn afhankelijk van te veel factoren, waaronder draagkracht, uren en uurtarieven. Ook de Raad van State en de Nationale Ombudsman hebben op de complexiteit van het stelsel gewezen. Er zijn op dit moment geen lopende initiatieven om de complexiteit van het stelsel te reduceren, terwijl dat zeker gewenst is om de inzichtelijkheid van het stelsel voor burgers te vergroten. Daarom verdient het naar het oordeel van het college aanbeveling om te gaan kijken naar mogelijkheden om de complexiteit van het stelsel aan te pakken.

3 Werkbaarheid en merkbaarheid

Uit de MKB-toets blijkt dat van de verplicht vast te leggen gegevens alleen de geboortedatum van de ouder(s) nieuw is. Vastlegging ervan is op zich mogelijk, maar vergt wel een extra inspanning. De noodzakelijke aanpassingen betreffen met name de software om de periodieke verstrekking mogelijk te maken. De organisaties geven aan dat deze aanpassingen mogelijk en haalbaar zijn, zij het dat zij op een aantal onderdelen ondersteuning (communicatie en ondersteuning van de gesprekken met de softwareleveranciers) behoeven en een periode van gewenning noodzakelijk is. In het MKB-panelgesprek heeft het ministerie de gewenste ondersteuning toegezegd. De toelichting bij het voorstel vermeldt ook deze toezeggingen. Bovendien wordt 2020 een gewenningsjaar en vindt pas vanaf 2021 handhaving van de maandelijkse aanleverplicht plaats. Gelet op de toezeggingen van het departement en de overgangperiode voor invoering van de maatregel is het aannemelijk dat de wijziging van de regeling voor de kinderopvangorganisaties werkbaar is. De toelichting geeft op dit punt geen aanleiding tot opmerkingen.

4 Berekening regeldrukgevolgen

Het wetsvoorstel bevat een regeldrukparagraaf. Het biedt inzicht in de gevolgen voor de regeldruk. De eenmalige regeldruk is ruim € 2,5 miljoen voor de circa 3300 kinderopvangorganisaties (kennismemingskosten en aanpassingskosten software van in totaal 45 softwareleveranciers). De structurele effecten bedragen per 2021 circa € 1,5 miljoen (45 minuten voor maandelijkse voorbereiding, levering en behandelen foutcorrecties). Voor burgers leidt de maatregel tot minder regeldruk, omdat terugvorderingen en schuldenproblematiek worden voorkomen. De paragraaf biedt echter geen raming van het effect hiervan op de omvang van de regeldruk. Deze omissie behoeft herstel, ook al zal het bepalen van de omvang van de effecten niet eenvoudig zijn.

4.1. Het college adviseert om in de regeldrukparagraaf een raming op te nemen van de omvang van de afname van de regeldruk voor burgers.

¹ Brief aan de minister van SZW d.d. 2 september 2014, JtH/RvZ/MK/PO/2014/087, www.atr-regeldruk.nl

Dictum

Nut en noodzaak zijn toereikend beschreven. Er zijn binnen de context van het huidige stelsel geen alternatieven die een toename van de regeldruk voor de kinderopvangorganisaties voorkomen. Wel is het mogelijk om de toename te beperken door de aanleverfrequentie van de gegevens tot eens per kwartaal te beperken. De regeling is op zich met de toezeggingen van het departement en het ingelaste overgangsjaar werkbaar. De gevolgen voor de regeldruk voor de organisaties zijn toereikend in beeld gebracht. Er ontbreekt in de toelichting echter nog wel een schatting van de omvang van de afname van de regeldruk voor ouders.

Daarom is het dictum:

De regeling vaststellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris